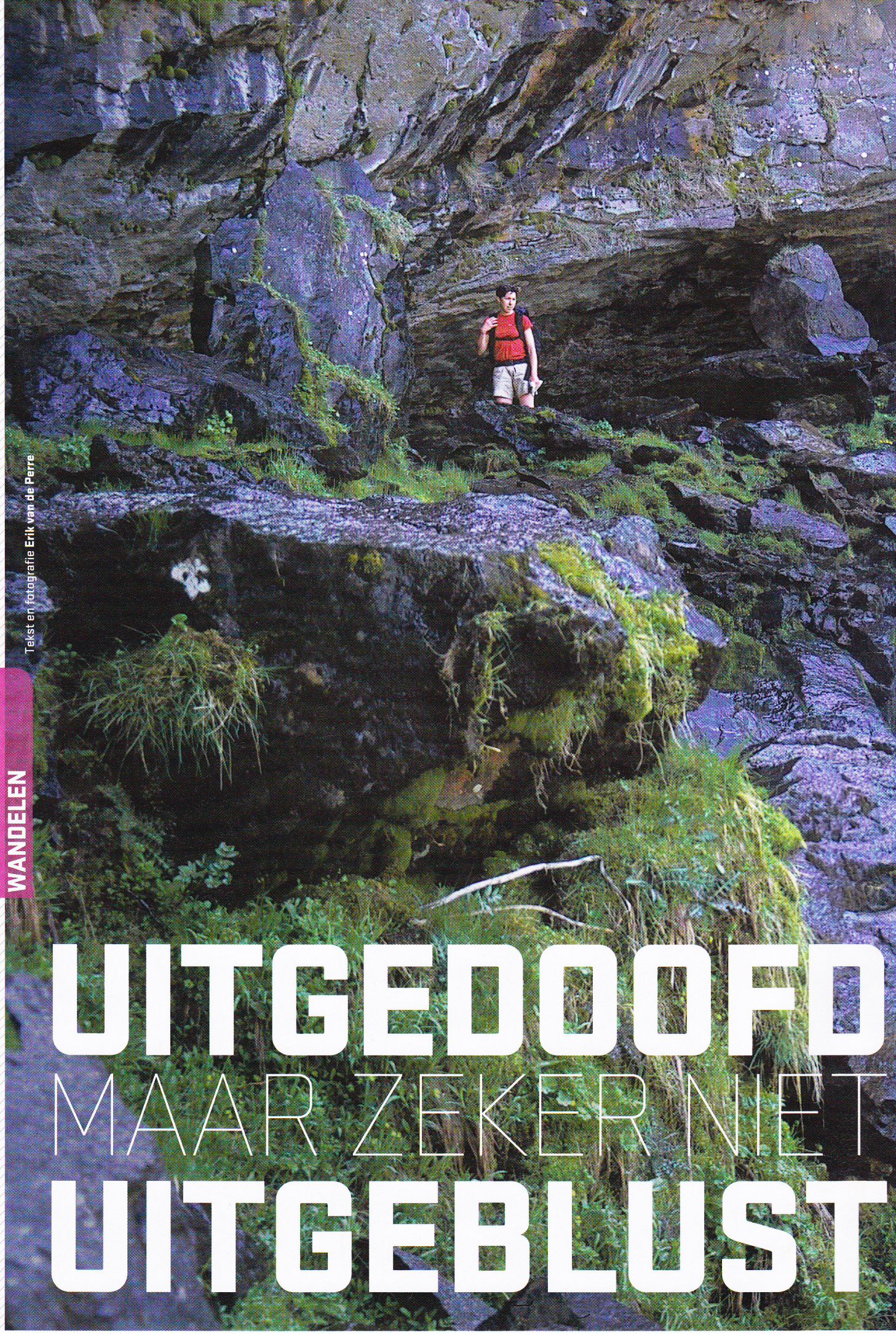
Tekst en fotografie **Erik van de Perre**

UITGEDOOFD MAAR ZEKER NIET UITGEBLUST

DE VULKANEN VAN DE AUVERGNE

Bij vulkanen denken we veelal aan Italië, IJsland of allerlei exotische oorden. Maar één van de grootste en voor wandelaars best toegankelijke vulkaangebieden ligt dichterbij: in de Auvergne.

Tekst en fotografie Erik van de Perre

UITGEDOOFD MAAR ZEKER NIET UITGEBLUST

DE VULKANEN VAN DE AUVERGNE

Bij vulkanen denken we veelal aan Italië, IJsland of allerlei exotische oorden. Maar één van de grootste en voor wandelaars best toegankelijke vulkaangebieden ligt dichterbij: in de Auvergne.

De gerestaureerde buron (almhut) Niercombe, Vallée de la Cère.

Standplaats **Thiézac**

Tijdens de ijstijd kerfden talloze gletsjers diepe valleien in het vulkaanmassief van de Monts du Cantal, waaronder de vallei van de Cère. In deze vallei liggen het plaatsje Thiézac (800 m) en het 300 meter hoger gelegen pension 'Le Clou', waar wij zalig sliepen in een rustiek ingerichte kamer met uitzicht op de Plomb du Cantal en na elke tocht, samen met de andere huisgasten, aan de lange tafel in de woonkamer genoten van overheerlijke streekgerechten.

Tedje Hillenaar en Harry de Beer van 'le Clou'.

De weg naar het aards paradijs begint in Thiézac en eindigt voor de deur van 'Le Clou', een idyllisch pensionnetje hoog boven het dal van de Cère. Met natuurstenen muren, een plafond met dikke balken, drinkwater uit een eigen bron. En Nederlandse eigenaren. Toen Tedje Hillenaar en Harry de Beer er twaalf jaar geleden zelf op vakantie kwamen, raakten ze meteen verknocht. Harry: 'De vorige eigenaar was ook een Nederlander. Toen we hoorden dat hij wilde verkopen, twijfelden we geen moment'. Harry was architect, Tedje bracht ervaring mee als manager van natuurkampeerterreinen. Hoewel het pension van alle nodige comfort is voorzien, ademt het geheel nog steeds de sfeer van een boerderij van 1806. 's Avonds knappert het haardvuur in de *cantou*, de grote schouw in de woonkamer. En de overheerlijke streekgerechten worden nog steeds bereid in de *souillarde*, de oude keuken.

We ontbijten in de tuin, met uitzicht op de langgerekte rug van de Plomb du Cantal, terwijl een zacht briesje het tingelen van koebellen uit de vallei omhoog drijft. Als wandelaar zit je hier gebeiteld. Harry en Tedje, zelf gedreven wandelaars, kennen de streek op hun duimpje. De mooiste tochten beginnen vlak voor de deur.

EEN VLEUGJE IJSLAND

Achter Le Clou verrijst de uitzichtberg L'Élancèze. Hij ligt pal in het centrum van de grootste vulkaan van Europa: vergeleken met de 2500 km² grote Monts du Cantal lijkt zelfs de Etna een kleuter. Maar goed dat deze vuurspuwende draak, die ooit grote delen van Auvergne met gloedwolken, asregens en lavastromen teisterde, al drie miljoen jaar geleden de geest gaf. Op aanraden van Harry beklimmen we L'Élancèze niet via de 'normale' route over de GR 400, maar via een alternatief pad door het bos. We krijgen zelfs een stencil met een routeschets mee. De 1571 m hoge top biedt een fenomenaal uitzicht over alle grote toppen van het Cantalmassief. Na een mooie graatwandeling lokt het geluid van koebellen ons door het bos naar de Vacherie de la Borie Haute, een vervallen *buron*, een plaatselijke almhut, op

Keuvelende oudjes in Nierveze Vallée de la Cère.

Op weg naar L'Élancèze.

de zuidflank van de berg. Nog lager schiet de veertig meter hoge Cascade de Faillitoux vrolijk naar beneden. Al is *cascade* een groot woord: eind augustus stroomt amper een dun straaltje water over de zwarte basaltrotsen. Dat doet geen afbreuk aan de schoonheid van de omgeving. De pikzwarte basaltzuilen, die als orgelpijpen boven onze hoofden oprijzen, contrasteren heerlijk met de knalgroene planten rond het bekken. Dit lijkt wel IJsland! Maar de vuurrode Salerskoeien met hun lange, puntige horens zijn uitgesproken Auvergnaans.

DENK AAN DIE STOOFSCHOTEL

'Harry, welke top moeten we vandaag bedwingen?' vragen we de volgende ochtend langs onze neus weg. Tot mijn verbazing wijst de duim van onze gastheer echter omlaag: 'De kloof van de Cère mag je niet missen!'

Via een steile, brede veldweg duiken we Thiézac in. Voorbij het dorp krijgt de lome Cère plots haast en duikt een diepe kloof in. 20.000 Jaar geleden werd de oprukkende ijstijdgletsjer hier tot staan gebracht door een harde rotsbarrière. Gigantische smeltwatermassa's groeven later de Pas de Cère ('engte van de Cère') uit. Bij het gehucht Salvanhac leidt een voetbrug over de rivier. Een ijsvogel flitst over het water, dat aanvankelijk tussen met mos begroeide stenen kabbelt. Stroomopwaarts vernauwt de kloof al snel. Uit het pad zijn treden gehouwen en de tachtig meter hoge rotswanden doen denken aan een typische kloof uit de Alpen. Uit een zijdal schiet de Cascade de la Roucolle met een sierlijke boog de diepte in. Thiézac nodigt uit voor een terrasje met een fris biertje. Er wacht immer nog een pittige klim door het bos naar Trielle. Over het pad hangt een hele vrome sfeer. Eerst leidt een kruisweg naar een fraai kapelletje, dat diep in het bos verscholen ligt. Hogerop volgen een kluizenaarsgrot en tenslotte een rots met de aartsengel Michaël, die ons minzaam lijkt toe te knikken: 'Nog even jongens, denk aan die stoofschotel in Le Clou...'

De Feiten

HET GEBIED Thiézac/Le Clou (departement Cantal) en Le Mont-Dore (departement Puy-de-Dôme) liggen binnen het Parc Naturel Régional des Volcans d'Auvergne). Het natuurpark omvat een groot deel van het Centraal Massief. De hoogste top is de Puy de Sancy (1885 m).

DE TOCHTEN 4 wandelingen van 3 tot 8 uur, één mountainbiketocht van 3,5 uur.

ZWAARTE Eenvoudige tot vrij zware wandelingen. De Puy de Sancy (lang) en de mountainbiketocht (steil klimmen) vergen een behoorlijke conditie.

MOEILIJKHEIDSGRAAD Meestal duidelijke paden en wegen. De tocht naar de Puy Gros voert deels door padloos hoogveen.

NAVIGATIE Wandelkaart, zeer goed tot slecht gemarkeerde paden.

BESTE TIJD Half mei-juni en september-oktober. Juli en augustus zijn heet en druk.

ER NAAR TOE Air France vliegt o.m. rechtstreeks naar Clermont-Ferrand. Vandaar verder met de trein (1,5 uur tot Le Mont-Dore; 2 uur tot Vic-sur-Cère, waar je kan worden opgepikt door de eigenaren van Le Clou). Met eigen auto: Utrecht – Parijs – Clermont-Ferrand – Le Mont-Dore (933 km) of Thiézac/Le Clou (1015 km).

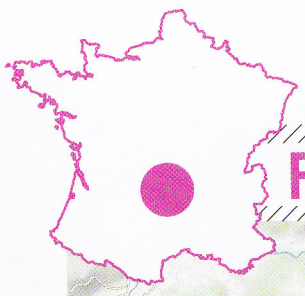
OVERNACHTEN Hotels, pensions en campings in Le Mont-Dore en Thiézac.

MEER FEITEN www.oppad.nl

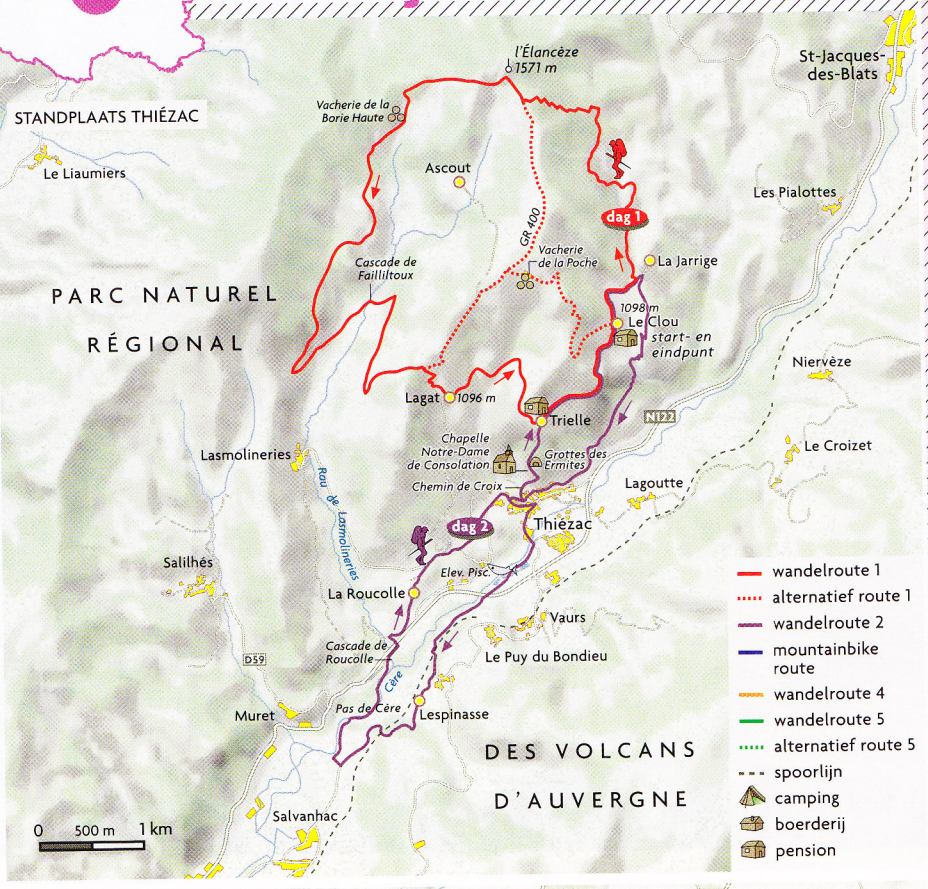
Parc Naturel Régional des Volcans d'Auvergne

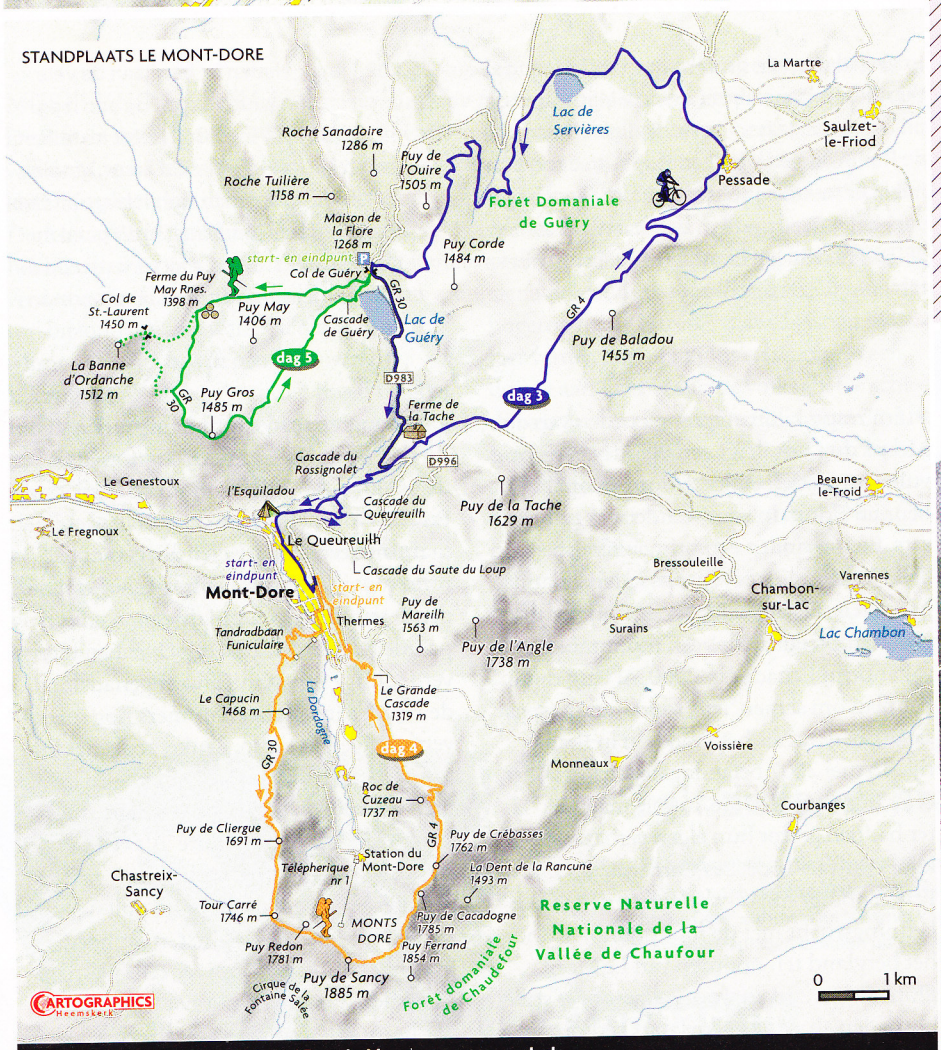
Frankrijks grootste regionale natuurpark werd in 1977 opgericht en beslaat een oppervlakte van 395.070 ha. Het strekt zich uit over de departementen Cantal en Puy-de-Dôme en omvat de vulkaanmassieven van Monts Dôme, Monts Dore, Monts du Cantal, Cézallier en het granietplateau Artense. Binnen het natuurpark groeien planten als ronde zonnedauw en ligularia (overblijfsel uit de ijstijd) en leven gemzen, moeflons, visotters en slechtvalken. Heel typerend zijn de burons, eenvoudige almhutten van ruwe lavablokken, waarin met name in de Cantal vroeger in de zomer de tot veertig kilo zware Cantalkazen werden vervaardigd. Aangezien het melkvee tegenwoordig meestal in de valleien blijft, zijn de meeste burons vervallen. Sommige werden echter gerestaureerd en kregen een nieuwe bestemming, bijvoorbeeld als gîte voor wandelaars.

Pas de Cère

Frankrijk

Zoom in op route 3 en 4 via de Google Map op www.oppad.nl

De tochten

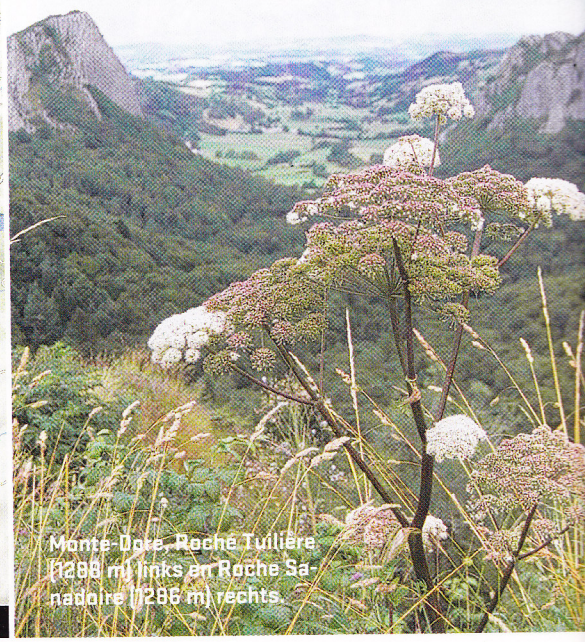
1 L'ÉLANCÈZE
(16 KM, 6 UUR, +640/-640 M)
Rondtocht langs een van de mooiste uitzichtbergen van de Cantal. Meestal is er een goed pad, de markering (bordjes en verfstrepen) laat soms te wensen over.

2 PAS DE CÈRE
(15 KM, 5 UUR, +460/-460 M)
Eenvoudige rondtocht langs paden en smalle baantjes, met als hoogtepunt de diepe kloof van de Cère, stroomafwaarts van Thiézac.

3 MOUNTAINBIKETOCHT DOOR DE MONTS DORE
(36 KM, 3,5 UUR, +800/-800 M)
Technisch eenvoudige, afwisselende lus door de bergen ten noorden van Le Mont-Dore. Rustige meren, sprankelende watervallen, ruisende bossen en mooie vergezichten.

4 PUY DE SANCY
(20 KM, 7-8 UUR, +980/-980 M)
Lange rondtocht vanuit Le Mont-Dore naar het dak van het Centraal Massief. Met wat geluk spot je gemzen en moeflons.

5 PUY GROS
(9 KM, 3 UUR, +220/-220 M)
Natuurwandeling met een gids over vochtige weiden naar een uitzichttop ten noorden van Le Mont-Dore.

Monte-Dore, Roche Tuilière (1288 m) links en Roche Sanadoire (1286 m) rechts.

Puy de Sancy (1885 m).

Standplaats **Le Mont-Dore**

Op de MTB: Erwin Derksen van 'Le Camélias' bij het Lac de Servières.

Hoewel de laatste grote vulkaanuitbarsting alweer 250.000 jaar geleden is, bewijzen de vele thermale bronnen in en rond Le Mont-Dore dat Vulcanus en co. het vuur hooguit op een laag pitje hebben gezet. Het weldadige effect van een bad in het 38 tot 44°C warme water lokte eerst de Romeinen en later Lodewijk XIV. Echt in zwang raakte het kuuroord in de 19e eeuw, getuige het schitterende thermengebouw. Vandaag de dag ontdekken steeds meer wandelaars en fietsers het gebied en zij vinden daarvoor een uitstekende basis in 'Les Camélias'. In dit pand op 350 meter van het centrum verhuren Erwin en Margriet Derksen zes volledig uitgeruste appartementen. Zelf zijn ze enthousiaste buitensporters en helpen ze je graag bij het uitzetten van tochten.

Ruim zestig kilometer ten noorden van de Monts du Cantal ligt een tweede reusachtig vulkaanmassief. Ook de Monts Dore blijken een eldorado voor wandelaars en fietsers. En die vinden een prima uitvalsbasis in 'Les Camélias', dat eveneens in Nederlandse handen is. Erwin en Margriet Derksen ontmoetten elkaar tijdens een mountainbikevakantie in Ecuador in 2000. Al vlug rijpte het plan om samen 'iets' rond hun fietspassie te doen. En als het even kon in Frankrijk. In mei 2007 belandde het stel voor het eerst in Le Mont-Dore, luttele maanden later hadden ze 'tot hun eigen verbazing' een koopcontract voor 'Les Camélias' op zak. Erwin nodigt mij uit voor een 'rustige' verkenningstocht met de mountainbike door het bergland ten noorden van Le Mont-Dore. En zo zoeven we even later over stille bospaden en veldwegen, langs verborgen watervallen, door ruisende bossen en over kale hoogten met schitterende uitzichten. Bij de Puy de Baladou verschijnt in de verte de hoekige, door een radiomast bekroonde Puy de Dôme (1465 m), net een geweldige taart met een kaars. Keien vliegen in het rond terwijl we door het bos naar Pessade denderen. Een dorp van drie man en een paardenkop, maar mét een café. Een biertje verder jaagt Erwin mij alweer genadeloos de heuvels in. Hij heeft immers nog meer verrassingen in petto. Leuke, zoals het kratermeer van Servières, dat stil tussen de bomen glanst, en ietwat boosaardige, zoals de klim naar de Col de l'Ouire. Als een berggeit flitst hij omhoog. Ook bij mij gaat er vanalles omhoog, vooral mijn polsslag. De zon brandt, het zweet gutst, mijn botten kraken. Ik moest maar weer eens iets aan die conditie doen... 'Lukt het wat?' vraagt een bezorgde stem. 'Jaweeeeel, een makkie', lieg ik.

Ook bij mij gaat van alles omhoog. Vooral mijn polsslag

Julien, onze accompagnateur en montagne, tijdens de afdaling van de Puy Gros.

Mont-Dore, grande cascade.

MOEFLONS EN GEMZEN SPOTTEN

De Puy de Sancy (1885 m) is de hoogste top van de Monts Dore. We beginnen de beklimming letterlijk in de tuin van de Derksens. Vandaar schiet een steil paadje het bos in, waar een zacht ruisen een eind verderop de Grande Cascade aankondigt, een bijzonder fraaie waterval die boven Le Mont-Dore het bos in plenst. Boven de boomgrens ontvouwt zich een breed trogdal tot aan de Puy de Sancy; ook hier laat de ijstijd zich groeten. We zijn bewust laat gestart. Het is een zonnige, zomerse zondag en dat betekent massa's volk op de Puy de Sancy, die ook met de kabelbaan bereikbaar is. Als we tegen vijven de top bereiken, brengt de cabine net de laatste dagjesmensen terug naar beneden. De steile, groene bult is verlaten. Boven de berg cirkelt een steenarend, een opgeschrikte marmot slaat alarm. Naast het pad hurkt een lange, pezige man, die met een verrekijker in de diepte tuurt. 'Moeflons', beduidt hij. Door de verrekijker ontdek ik een tiental dieren, die met hun typische ronde horens duidelijk afsteken tegen het gras. 'Heb je ook de gems gezien, die hogerop ligt te pitten?' gaat Christian Barbier verder. Hij blijkt gids en woont in een dorpje aan de voet van de vulkaan. De schaduwen worden langer. De tijd dringt. Tijd om afscheid te nemen: Christian gaat linksaf, ik volg verder de kam. Nog één keer draait hij zich om en wuift, dan verdwijnt hij in een plooi van de berg.

Naast allerlei beesten is het Parc Naturel Régional des Volcans d'Auvergne een toevluchtsoord voor allerlei plantensoorten. Tijdens een tocht met natuurgids Julien worden hun geheimen ontrafeld. Op een brede piste klimmen we van het Lac de Guéry naar de vervallen Ferme du Puy May. Vandaar gaat het over zompige weiden naar de Puy Gros, een verweerde bult ten noorden van Le Mont-Dore. De vegetatie bepaalt het ritme. We maken kennis met de fraaie klokjesgentiaan, vleesetende planten zoals de ronde zonnedauw en het vetblad en nuttige zoals de gele gentiaan, waarvan de wortels een prima likeur opleveren. Bij de blauwe monnikskap gaat een waarschuwende vinger de lucht in. Julien: 'Een kleine dosis van deze plant is reeds dodelijk. Daarom werd ze vroeger soms aan ter dood veroordeelden gegeven.' Hij pauzeert even en vervolgt met een boosaardige grijns: 'De perfecte kruidenthee tegen schoonmoeders...'

Hagedis met een afgebeten staart.

Zelf deze tochten maken?

Een handige pdf met alle benodigde praktische informatie en de gps-tracks van tocht 3 en 4 staan op onze website. Daarnaast vind je hier een lezersaanbieding van zowel Tedje en Harry van 'Le Clou' als Erwin en Margriet van 'Les Camélias', onze leuke gastheren en -vrouwen. Beide aanbiedingen bestaan uit een arrangement met gegidste tochten (incl. lezerskorting).

oppad.nl Download de pdf met praktische informatie met gps-track